

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 52/02-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. mája 2003 v senáte zloženom z predsedu senátu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Daniela Švábyho prerokoval prijatú sťažnosť H. K., bytom Z. M., zastúpenej advokátom JUDr. S. S., Advokátska kancelária, N., vo veci porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Nitre vo veci sp. zn. 11 S 78/01 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Nitre uznesením z 8. februára 2001 (správne z 8. februára 2002) č. k. 11 S 78/01-11 p o r u š i l základné právo H. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 8. februára 2001 č. k. 11 S 78/01-11 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 15. mája 2002 č. k. I. ÚS 52/02-16 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť H. K., bytom Z. M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou sťažovateľka v spojení s podaniami z 26. a 27. marca 2002 (ďalej len „sťažnosť“) namietala porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) vo veci sp. zn. 11 S 78/01.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 11. októbra 2001 podala krajskému súdu návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Zlaté Moravce (ďalej len „okresný úrad“) z 10. augusta 2001 sp. zn. 2001/20963 (ďalej aj „rozhodnutie okresného úradu“). Krajský súd o tomto návrhu rozhodol uznesením z 8. februára 2001 (správne z 8. februára 2002) č. k. 11 S 78/01-11 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) tak, že konanie vo veci zastavil, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh sťažovateľky je návrhom na preskúmanie rozhodnutia, ktoré má charakter predbežnej povahy, a že rozhodnutia takéhoto charakteru sú z preskúmvacej činnosti súdu podľa § 248 ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) vyňaté. Sťažovateľka namietala, že ju krajský súd týmto postupom a rozhodnutím zbavil možnosti domôcť sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, a preto porušil označené základné právo.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že bola nútená požiadať krajský súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy z dôvodu, že na Okresnom súde v Nitre (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 7/97 bolo začaté a doteraz trvá konanie o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, v ktorom býva, pričom krajský súd v tomto konaní už druhýkrát zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na nové konanie

s poukazom na to, že podstatnou otázkou pre rozhodnutie súdu je to, či predmetný byt v čase pridelenia bol služobným bytom a či má charakter služobného bytu aj v súčasnosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 189/1992 Zb.“), a že až po vyriešení tejto otázky je možné rozhodnúť o návrhu na zrušenie práva spoločného nájmu bytu.

Zo sťažnosti ďalej vyplynulo, že sťažovateľka požiadala mesto Zlaté Moravce o vydanie rozhodnutia o tom, či predmetný byt má alebo nemá charakter služobného bytu, že mesto Zlaté Moravce rozhodnutím č. B/3615/2001 z 18. júna 2001 (ďalej len „rozhodnutie mesta“) rozhodlo podľa § 1 ods. 6 zákona č. 189/1992 Zb. v znení platnom v čase rozhodnutia (ďalej len „v relevantnom čase“) tak, že tento byt má charakter služobného bytu, a že na základe jej odvolania okresný úrad rozhodnutím č. 2001/20963 z 10. augusta 2001 rozhodol tak, že odvolanie zamietol. Podľa sťažovateľky nemožno v žiadnom prípade tieto rozhodnutia vydané podľa § 1 ods. 6 cit. zákona považovať za rozhodnutia predbežnej povahy, pretože týmito rozhodnutiami bola v správnom konaní s konečnou platnosťou vyriešená na to povolanými orgánmi otázka, či sporný byt je služobným bytom alebo nie. Rozhodnutie, že ide o služobný byt, znamená pre ňu dopad uvedený v § 709 Občianskeho zákonníka, a to že k tomuto bytu nevzniklo jej a bývalému manželovi právo spoločného nájmu tohto bytu manželmi. To má za následok, že po rozvode manželstva ostal a naďalej je jediným nájomcom tohto bytu bývalý manžel a ona je povinná sa z bytu vystáhnovať (§ 713 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Sťažovateľka nakoniec tvrdila, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/97 je povinný podľa § 135 ods. 2 druhej vety OSP z týchto rozhodnutí vychádzať a že napriek tomu, že rozhodnutie okresného úradu o tejto otázke nebolo vylúčené z preskúmvacej činnosti súdu, krajský súd ho napadnutým uznesením z nej vylúčil. Z týchto dôvodov žiadala vysloviť porušenie označeného základného práva, zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti v rámci prípravy ústneho pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu k jej opodstatnenosti písomne vyjadrili obaja účastníci konania: krajský súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. J. V., podaniami zo 6. a 20 júna 2002 a právny zástupca sťažovateľky JUDr. S. S. podaním z 26. júla 2002.

Predseda krajského súdu uviedol, že konaním krajského súdu nedošlo v danej veci k porušeniu čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy z dôvodu, že *„napadnuté rozhodnutie nemôže byť predmetom preskúmania všeobecných súdov. Ustanovenie čl. 46 ods. 2 Ústavy SR pripúšťa, aby zákon vylúčil preskúmanie niektorých vecí súdom. Stanovenie okruhu týchto vecí je predmetom ust. § 248 OSP. Podľa § 248 ods. 2 písm. e/ OSP súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy včítane rozhodnutí o poriadkových pokutách. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenie a na tú skutočnosť, že krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie za rozhodnutie správneho orgánu predbežnej povahy, Krajský súd v Nitre napadnuté rozhodnutie nepreskúmal a konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil. Z vyššie uvedených dôvodov súd považuje sťažnosť sťažovateľky H. K. za neopodstatnenú a navrhuje, aby Ústavný súd SR takto rozhodol: Krajský súd v Nitre rozhodnutím sp. zn. 11 S 78/01 z 8. 2. 2001, ktorým zastavil konanie o preskúmaní rozhodnutia Okresného úradu Zlaté Moravce sp. zn. 2001/20963 zo dňa 10. 8. 2001, neporušil základné právo H. K. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR“.*

Obaja účastníci konania súhlasili s tým, aby bolo upustené od ústneho pojednávania v predmetnej veci. Vzhľadom na obsah ich vyjadrení k opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd dospel k názoru, že od ústneho pojednávania v predmetnej veci nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V dôsledku toho senát prijatú sťažnosť sťažovateľky podľa čl. 127 ústavy v spojení s § 79a ods. 1 zákona o ústavnom súde prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných vyjadrení účastníkov, rozhodnutí, na ktoré sa sťažovateľka odvolávala, a obsahu spisu krajského súdu sp. zn. 11 S 78/01.

II.

1. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým vo veci návrhu sťažovateľky na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia okresného úradu (v spojení s rozhodnutím mesta) o určení charakteru bytu bolo zastavené konanie z dôvodov, že ide o rozhodnutie správneho orgánu predbežnej povahy podľa § 248 ods. 2 písm. e) OSP, bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 2 ústavy, ktoré ustanovuje:

Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

2. Krajský súd odmietol tvrdenie sťažovateľky o porušení tohto článku ústavy napadnutým uznesením, pretože tento článok ústavy pripúšťa, aby zákon vylúčil preskúmanie niektorých vecí súdom, a krajský súd v súlade s ustanovením § 248 ods. 2 písm. e) OSP (v znení účinnom v čase jeho rozhodnutia), ktoré v relevantnej časti ustanovuje, že „súdy ďalej nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej (...) povahy (...)“, považoval napadnuté rozhodnutie okresného úradu za rozhodnutie správneho orgánu predbežnej povahy.

3. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že rozhodnutím mesta (z 18. júna 2001 č. 2001/20963) bolo rozhodnuté tak, že „Podľa § 1 ods. 6 zák. SNR č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a bytovými náhradami sa určuje, že byt nachádzajúci sa v meste Zlaté Moravce, na ulici Obrancov mieru č. 16, na V. poschodí, číslo bytu 12, ktorý pozostáva z troch izieb, kuchyne a príslušenstva, má charakter služobného bytu“. Z úvodnej časti tohto rozhodnutia (jeho písomného vyhotovenia) vyplýva, že ním primátor mesta rozhodol „ako príslušný správny orgán podľa § 27 zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov s použitím § 5 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní“.

Proti tomuto rozhodnutiu mesta v súlade s daným poučením v jeho písomnom vyhotovení sťažovateľka podala odvolanie, ktoré okresný úrad svojím rozhodnutím (z 10. augusta 2001 č. 2001/20963) zamietol a potvrdil rozhodnutie primátora mesta o tom, že označený byt je bytom služobným. Sťažovateľka sa ako žalobkyňa proti okresnému úradu ako žalovanému obrátila na krajský súd ako príslušný súd správneho súdnictva (piata časť Občianskeho súdneho poriadku) s návrhom (žalobou) na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia okresného úradu. Krajský súd podľa § 250d ods. 3 OSP (v znení účinnom v čase jeho rozhodnutia) konanie vo veci zastavil, pretože dospel k záveru, že vzhľadom na § 248 ods. 2 písm. e) OSP „a na tú skutočnosť, že krajský súd považuje napadnuté rozhodnutie žalovaného za rozhodnutie správneho orgánu predbežnej povahy, nemôže Krajský súd v Nitre napadnuté rozhodnutie preskúmať. Nejde o rozhodnutie správneho orgánu, ako výsledok správneho konania, ktoré zasahuje konečným spôsobom do práv a povinností fyzickej osoby.“

Zo sťažnosti vyplynulo, že v súvislosti s označeným bytom bolo na okresnom súde pod sp. zn. 16 C 7/97 začaté a doteraz trvá konanie o zrušenie práva spoločného nájmu bytu vedené medzi sťažovateľkou a jej bývalým manželom, pričom krajský súd ako odvolací súd v tomto konaní vyslovil právny názor, že podstatnou otázkou pre rozhodnutie súdu je to, či predmetný byt v čase pridelenia bol služobným bytom a či má charakter služobného bytu aj v súčasnosti podľa zákona č. 189/1992 Zb., a že až po vyriešení tejto otázky je možné rozhodnúť o návrhu na zrušenie práva spoločného nájmu bytu.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení o súvislosti medzi rozhodnutím okresného úradu (v spojení s rozhodnutím mesta) o určení charakteru označeného bytu a konaním vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 16 C 7/97 nezmienil a nezmienil sa o tejto súvislosti ani predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení podanom v tomto konaní pred ústavným súdom, pritom jej dôležitosť podľa sťažovateľky vyplynula z toho, že ustanovenie § 135 OSP okrem výslovne upravenej viazanosti súdu rozhodnutiami príslušných orgánov ustanovuje, že „inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza“ (§ 135 ods. 2 OSP).

Ústavný súd napokon konštatuje, že rozhodnutie mesta (jeho primátora) v spojení s rozhodnutím okresného úradu o určení charakteru bytu bolo vydané na základe ustanovenia § 1 ods. 6 zákona č. 189/1992 Zb. v znení platnom v relevantnom čase, podľa ktorého „ak sú pochybnosti o tom, či byt je služobným bytom, rozhodne o charaktere bytu obec po vyjadrení orgánu alebo fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 4“, a že ho z tohto dôvodu treba považovať za rozhodnutie „vydané príslušným orgánom“ v zmysle § 135 ods. 2 OSP.

V nadväznosti na tieto zistenia pred vyslovením sa o predmete konania – o základnej otázke, či napadnutým uznesením krajského súdu bolo alebo nebolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 2 ústavy - bolo potrebné sa vyjadriť najprv k týmto čiastkovým otázkam: Je právoplatné rozhodnutie mesta – jeho primátora ako príslušného správneho orgánu - podľa § 1 ods. 6 zákona č. 189/1992 Z. z. v znení platnom v relevantnom čase rozhodnutím predbežnej povahy v zmysle cit. ustanovenia § 248 ods. 2 písm. e) OSP, tak ako ho zaň považoval krajský súd? Je toto rozhodnutie (rozhodnutie okresného úradu v spojení s rozhodnutím mesta) o určení charakteru bytu takým rozhodnutím orgánu verejnej správy, ktoré sa týka základných práv a slobôd sťažovateľky v zmysle čl. 46 ods. 2 druhej vety ústavy?

4. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, ktorý splňa všetky požiadavky kladené na jeho nezávislosť a nestrannosť, a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť. Otázku právomoci všeobecného súdu z hľadiska ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 2 ústavy) treba posudzovať v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou (I. ÚS 37/95). Súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) prednosť pred zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Zo vzájomnej súvislosti týchto ustanovení vyplýva, že Dohovor a judikatúra naň sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na

súdnou a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (napr. I. ÚS 56/01). Inými slovami, výklad Dohovorom zaručených práv a slobôd Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) je jednou z orientačných smerníc, prostredníctvom ktorých ústavný súd postuluje normatívny obsah súvisiacich práv a slobôd zaručených ústavou.

Podľa ustálenej judikatúry ESLP sa čl. 6 ods. 1 Dohovoru môže dovolávať každý, kto sa domnieva, že došlo k nezákonnému zasahovaniu do výkonu jeho práv (občianskej povahy), a sťažuje sa, že nemal možnosť takýto spor predložiť súdu spĺňajúcemu požiadavky ustanovené v čl. 6 ods. 1. Tento článok zakotvuje „právo na súdnu ochranu“, ktorého jednou stránkou je právo na prístup k súdu, t. j. právo obrátiť sa na súd v občianskoprávnej veci. Právo na prístup k súdu, ktoré môže byť obmedzené alebo podmienené splnením rôznych formalít alebo iných podmienok, ktorými sa však nesmie zasiahnuť do samej jeho podstaty, sa posudzuje s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, pričom medzi relevantnými kritériami jeho záruk podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj kritérium, podľa ktorého výsledok konania musí byť bezprostredne rozhodujúci pre dotknuté právo (napr. rozsudok Athanassoglou a iní v. Švajčiarsko zo 6. apríla 2000). Za spory o „občianske“ právo v zmysle tohto článku Dohovoru sa považovali konania pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi, ktoré mali vplyv na vlastnícke práva alebo „právo vznikajúce z nájomného vzťahu“ (napr. rozsudok Jóri v. Slovenská republika z 9. novembra 2000, I. ÚS 3/01).

5. Z tejto judikatúry k čl. 6 ods. 1 Dohovoru vyplýva, že keď predbežná otázka v rozhodnutí správneho orgánu (orgánu verejnej správy), z ktorého súd v občianskom súdnom konaní vychádza, sa týka práva občianskej povahy, tento článok vyžaduje, aby aj konanie, ktoré takémuto rozhodnutiu o predbežnej otázke predchádzalo, zodpovedalo požiadavkám tohto článku (napr. rozsudok Obermaier z 28. júna 1990, § 66 a n.). Inými slovami, Dohovor vyžaduje, aby všetko, čo tvorí „záležitosť o občianskych právach alebo záväzkoch“, bolo predmetom konania zodpovedajúceho požiadavkám čl. 6 ods. 1. V prípade, že tomu tak bolo, potom skutočnosť, že súd je v konaní, ktoré sa pred ním vedie,

viazaný rozhodnutím o predbežnej otázke vydaným (preskúmaným) iným súdom, nie je na prekážku jeho nezávislosti, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

Z uvedeného vo vzťahu k danej veci vyplýva, že na spor o právo spoločného nájmu označeného bytu medzi sťažovateľkou a jej bývalým manželom je aplikovateľný tento článok Dohovoru (v jeho civilnom aspekte), čo znamená, že žiadna skutková a právna otázka, ktorej posúdenie je bezprostredne rozhodujúce pre toto právo, nesmie byť vylúčená z právomoci súdu v konaní, ktorého predmetom je spor o takéto právo. Podľa názoru ústavného súdu je posúdenie otázky charakteru bytu bezprostredne rozhodujúce pre právo spoločného nájmu bytu, a teda pre spor o tomto práve, ktorý sa medzi sťažovateľkou a jej bývalým manželom vedie v konaní pred okresným súdom. V danej veci o tejto otázke existuje právoplatné rozhodnutie primátora mesta a okresného úradu, teda rozhodnutie príslušného orgánu verejnej správy, ktoré krajský súd na základe žaloby sťažovateľky odmietol v správnom súdnictve meritórne preskúmať a ktoré - pokiaľ z neho budú súdy vychádzať v občianskom súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 7/97, tak ako to ustanovuje cit. § 135 ods. 2 OSP - môže rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť výsledok tohto občianskeho súdneho konania, a to bez toho, aby toto rozhodnutie orgánu verejnej správy bolo v správnom súdnictve meritórne preskúmané.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné podľa názoru ústavného súdu považovať rozhodnutie okresného úradu a predchádzajúce rozhodnutie mesta o určení charakteru bytu za rozhodnutia správneho orgánu, „ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté“ (§ 244 ods. 3 OSP), a nie za rozhodnutia predbežnej povahy v zmysle cit. ustanovenia § 248 OSP.

6. Okrem toho tak ako požiadavka zakotvená v čl. 46 ods. 2 ústavy nemôže byť závislá od toho, v akom type (druhu) správneho konania (riadneho alebo mimoriadneho) sa rieši otázka, ktorá vzhľadom na svoju povahu nemôže byť vylúčená z právomoci súdu (I. ÚS 3/01), alebo tak ako samotný druh či formálne označenie rozhodnutia správneho orgánu nemôžu byť same osebe jediným a rozhodujúcim dôvodom pre odmietnutie jeho súdneho preskúmania (II. ÚS 50/01), tak ani povaha rozhodnutia nemôže sama osebe

vylúčiť jeho dopad na niektoré zo základných práv a slobôd v zmysle čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy. Podľa názoru ústavného súdu ústavne súladný výklad ustanovenia § 248 OSP vyžaduje, aby súd v správnom súdnictve zisťoval, či rozhodnutie orgánu verejnej správy (správneho orgánu), ktoré mu bolo príslušným spôsobom predložené na preskúmanie jeho zákonnosti, sa svojím obsahom súčasne nedotýka základných práv alebo slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje ústava alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd síce v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že „nejde o rozhodnutie správneho orgánu, ktoré zasahuje konečným spôsobom do práv a povinností fyzickej osoby“, avšak z tohto odôvodnenia ešte nevyplýva postup, ktorým by krajský súd zisťoval, či rozhodnutie okresného úradu v spojení s rozhodnutím mesta o určení charakteru bytu sa svojím obsahom súčasne nedotýka niektorého zo zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľky. V danej súvislosti nemožno toto odôvodnenie považovať za relevantné a dostatočné ani z hľadiska ústavného princípu právnej istoty, ktorý je súčasťou všeobecného princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého zabezpečeniu slúži aj právo na súdnu ochranu zaručené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy. V každom prípade však podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na to, že rozhodnutie správneho orgánu o určení charakteru bytu bolo vydané evidentne v súvislosti so sporom o právo spoločného nájmu bytu medzi jeho užívateľmi – sťažovateľkou a jej bývalým manželom, je toto rozhodnutie spôsobilé zasiahnuť tak do ich práva na ochranu súkromného a rodinného života, ako aj do ich práva na ochranu obydlia zaručených v čl. 19 ods. 2, resp. čl. 21 ods. 3 ústavy (I. ÚS 13/00). Z týchto dôvodov nemohlo byť rozhodnutie okresného úradu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie primátora mesta o určení charakteru bytu vydané v súlade s oprávnením daným mu zákonom, vylúčené zo súdneho preskúmania.

7. Pretože sťažovateľka v dôsledku napadnutého uznesenia krajského súdu nemala, tak ako to vyžaduje čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy, bez vlastného zavinenia reálny prístup k súdu a k súdnej ochrane v konaní, ktorého výsledok má priamy vplyv na jej (občianske) právo spoločného nájmu bytu a ktorého predmet (napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy) sa zároveň týka jej základného práva zaručeného v ústave, viedla táto

skutočnosť ústavný súd k záveru, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené v tomto článku ústavy bolo krajským súdom porušené. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1. Zároveň z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde mu vrátil vec na ďalšie konanie, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

Ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2003